

הנסיבות, הרקע והתכלית של החקירה. נחה דעתנו, כי בנסיבות הקיימות - אשר את פהטיהן אנו מנועים מלגלות לאור תעודת החסיון - אין כל יסוד להתערבותנו.

רשמנו בפנינו את הודעת מר ניצן כי העותרים נמצאים בקשר מתמיד עם עורך דינם, וכי אינם "מנועי פגישה" עמו."

תנאי מאסר

גם בעת החקירה וגם לאחריה תנאי המעצר של העצורים הפלסטינים מחפירים וקשים. בין הבעיות החוזרות היו צפיפות קשה, מניעת מקלחות משך שבועיים, מניעת טיול והעדר בגדים להחלפה.

עניין הביגוד מקבל משמעות חריפה לאור העובדה, שגל המעצרים בשטחים מאז ה-25.2.96, היה של מעצרי פתע יזומים, בשעות הלילה. במקרים רבים הסתבר לעורכי הדין שביקרו את העצורים, כי העצורים נלקחו מבתיים בבגדים הקלים שלגופם, ותו לא. לחלק מהם אף לא היו נעליים. למרות קיומו של תקן מחייב לאספקת בגדים לכלואים, לא סופקו לעצירים בכלא מגידו ביגוד ונעליים - כך עולה מביקורו בכלא של עו"ד חסן אבו אחמד מנצרת ב-10.3.96.

פנייה ל"אספקה מיידית של ביגוד, לרבות הנעלה, לכל הכלואים במתקני צה"ל, כאמור בתקן המחייב", נשלחה לפרקליטות הצבאית ביום 11.3.96 ע"י עו"ד תמר פלג-שריק.

באותו יום נשלחה תשובתה של קצינת ייעוץ, בשם ע' הפצ"ר לדין בינלאומי במפקדת פרקליט צבאי ראשי, לפיה "פנייתך בנושא הועברה לבדיקת עוזר קצין משטרה ראשי לבדיקה. אם הטענות תתבררנה כנכונות, הגורמים האחראים בוודאי יפעלו לתיקון המעוות."

ואולם, בביקור שערכה עו"ד תמר פלג-שריק אצל עצורים מינהליים קטינים בכל מגידו בתאריך 13.3.96, הסתבר כי סופקו לעצורים שפגשה שם מעילים, חולצות T, מגבות ושמיכות, אך איש מהם לא קיבל פרטים הכרחיים כגון תחתונים, גופיות, גרביים ונעליים.

ראמז נסמאן סבל במעצרו מנפיחות בבטן ומכאבים בכליה. בדיקות רפואיות שנערכו לו לא זיהו את מקור הבעיה. בתצהיר מיום 8.4.96 שמסר לעו"ד רוזנט בכלא אשקלון הוא מספר:

"...אני מ'חזק בתא אחד יחד עם עוד 11 עצורים. בתא שבעה מזרונים. קש לי מאוד לישון בלילה בגלל הצפיפות וכן עקב הכאבים מהכליה. בתא שרותים. אין חלון. אין טיול יומי..."

ואשרף אבו מרכיה מוסר בתצהיר לעו"ד ביידוסי במעצר השרון ב-2.5.96:

"נעצרתי ביום 11.4.96 מביתי בחברון.

כיום אני מוחזק בצינוק במעצר השרון בפתח תקווה.

תנאי מעצרי היום קשים ביותר למרות שחוקריי סיימו את חקירתתי.

מזה כ-13 ימים לא מאפשרים לי חוקרי להתרחץ, וזאת למרות דרישותי החוזרות ונשנות.

העדר ההיגיינה מציק לי מאוד ואין אני סובל את עצמי עקב הריח המסריח הנודף מגופי.

בנוסף, לא מאפשרים לי להחליף את בגדי, לרבות בגדי הפנימיים, מזה כ-21 ימים...".

ביום 25.3.96, בכלא אשקלון, בתא מס' 1 של אגף החקירות, תא שגודלו כ-4X2.5 מ', הוחזקו 12 (!) עצירים. בסוף השבוע שקדם לאותו תאריך נדחסו לאותו תא 17 עצירים. העצירים מבלים ימים כלילות על גבי 7 מזרנים הצמודי זה לזה ולקירות התא. ארבעה עצירים קטינים (בני 16-17) העידו בפני עו"ד רוזנטל על התנאים בתא.

מתוך תצהירו של ראמי סעדה, בן 17:
"...כל לילה יש עצור תורן הישן עם רגליו על הדלת, גבו על חלק מהמזרון וראשו על רגלי עצור אחר. אני ישנתי כך הלילה. יש שרותים בתא; אין חלון. אין טיול." העצורים דיווחו גם, שהמזון המסופק להם אין די בו.

הטיפול הרפואי בעצירים היה לקוי.

מתוך תצהירו של נואף אבו סיתה, בן 16.5:
"לפני שנה וחצי עברתי ניתוח נוסף ברגלי והישיבה ב"שאבח" גרמה לי כאבים עזים. על פי החלטת השופטת [בהארכת המעצר] הייתי אמור להיבדק ע"י רופא תוך 24 שעות. כעבור יומיים ראיתי את הרופא, ורק למחרת קיבלתי תרופות."

והעציר ראמי אבו סעדה: "אני חולה באנמיה, ולמרות שמסרתי זאת לרופא אשר בדק אותי ביום הראשון למעצרי, אני לא מקבל תרופות. ציינתי זאת גם לחוקריי".

סיכום

במסגרת פרויקט זכויות כלואים עסק המוקד במשך שלושת החודשים האחרונים - ואף ממשיך לעסוק - בניהול מערכה אינטנסיבית ורחבה נגד מכלול הפגיעות הקשות בזכויותיהם של עצירים בטחוניים בישראל. הפרויקט הוא ראשוני בהיקפו, בניסיון להגיע לכל עצור שמידע עליו הגיע למוקד בעקבות בקשת המשפחה לאתרו. כל עצור המאוחר במתקני החקירה הישראלים, ושאין עו"ד פרטי המטפל בעניינו, זוכה לסיוע בתחומים של הסרת מניעת המפגש עם עו"ד, מפגש, הפסקת העינויים, שיפור תנאי הכליאה ומעקב אחר הטיפול הרפואי מול מרפאת הכלא, לפי הצורך.

ההגנה על זכויותיהם של העצירים נעשית בראש ובראשונה בכלים משפטיים - באמצעות עתירות לביהמ"ש העליון ולבתי משפט אחרים, פניות לפרקליטות